

Vår politikk – utfyllende program

Hvilke muligheter og utfordringer har vi?

Samfunnet endres rundt oss. Teknologien utvikles raskere. Det vil føre til store endringer det er vanskelig å forutse. Vi kan likevel se noen sannsynlige utviklingstrekk:

Digitalisering vil endre produksjon, transport, helsetjenester og undervisning. Vi får sjølkjørende biler, helsesystemer som kan stille enkle diagnoser, førerløs distribusjon av varer. Yrker forsvinner; nye dukker opp.

Verdens energibehov blir fordoblet fram til 2050. Samtidig må vi skjære kraftig ned på karbonutslipp til atmosfæren. Fornybare energikilder er det eneste som hjelper oss å møte denne doble utfordringen, og dette kommer til å bli utbygd i stadig raskere tempo.

Nesten all transport vil bli elektrifisert.

Bredbånd og 24-timers nettilgang fører til at stadig mer arbeid kan utføres hvor som helst – hjemmefra, fra hytta, fra ferieturen.

Utvikling av nye nett-tjenester og transport vil gjøre at stadig flere får varer og forskjellige tjenester levert hjemme, i stedet for å måtte reise til et sentrum for å handle.

Eldrebolegen vil føre til mangel på helsepersonell og innebære et behov tilrettelegging av eldre sin deltakelse i samfunnet.

Hva vil vi gjøre?

Gran Bygdeliste velger å se positivt på mulighetene som utviklingen fører med seg, og utnytte dem til å gi innbyggerne bedre tjenester, større valgfrihet og rikere liv. Blant annet ved å:

Være pådriver for å ta ny teknologi i bruk! Dette skal vi ikke gjøre for teknologiens skyld, men der hvor teknologien kan forbedre tjenester, løsninger, prosesser og for å ha en effektiv organisasjon i Gran kommune. Velferdsteknologi er høyaktuelt for å lette presset på ansatte i pleie og omsorg, og gi pleietrengende bedre og tryggere tjenester. Velferdsteknologi kan ikke erstatte varme hender.

Godta at folk bor og arbeider der de selv ønsker.

Forenkle og digitalisere alle kommunale tjenester.

Støtte opp under moderniseringen av kommunens tettsteder og grender.

Arbeid og næring

Vi vil arbeide for at det blir lettest mulig å skape nye arbeidsplasser. Vi vil legge til rette for etablering og utvikling av et variert næringsliv. Vi vil arbeide for å få flere, og enda mer varierte arbeidsplasser i Gran. Det viktigste området for nyetablering er Mohagen, men det skal være mulighet for etablering i andre deler av kommunen også. Samtidig er det viktig å huske at Gran også er en landbrukskommune. Nyetableringer i andre næringer skal ikke gå på bekostning av fortsatt utvikling av landbruket.

Hvis en bedrift ønsker å etablere seg på et sted som ikke er avsatt til næringsvirksomhet, vil vi se på mulighetene for å få det til. Vi ønsker utvikling i hele kommunen.

Gran skal være en næringsvennlig kommune. Boligområder skal likevel skjermes for støyende næring.

Flere små og mellomstore bedrifter gir stadig flere arbeidsplasser i vår egen kommune. Ny

teknologi gjør at mange kan arbeide hjemmefra. Ved å utnytte slike muligheter kan vi redusere omfanget av byrdefull pendling. Vi ønsker å legge til rette for gründervirksomhet.

Vi vil legge til rette for at arbeidstakere som faller ut av arbeidslivet på grunn av nedsatt arbeidsevne skal få en reell mulighet til å utnytte sin restarbeidsevne. Vi vil også arbeide for reell integrering av innvandrere og flyktninger. Det kan vi best lykkes med ved å få arbeidsføre folk inn i arbeidslivet.

Bosetting og befolkningsvekst

Vi ønsker vekst og utvikling i hele kommunen. Sentralisering er gammeldags politikk. Teknologi og samferdsel gjør avstandene korte, og det blir stadig lettere å bo og arbeide der du helst vil. Vi har en rikdom som ikke kan måles i kroner: Vi har god plass, og korte avstander til de fleste goder. Denne rikdommen er vårt viktigste aktivum i arbeidet for å gjøre Gran til et enda bedre sted å bo.

Gran Bygdeliste vil legge til rette for mange forskjellige typer boliger. Det skal finnes byggefelt og områder for spredt bebyggelse i hele kommunen. Det skal også finnes byggefelt i kort avstand fra de største arbeidsplassene – i Vassenden, i Brua, på Jaren og i Mohagen. Det skal være mulig å fradele tomter i LNF-områder der hvor det ikke finnes gode grunner til å nekte fradeling.

Vi vil ha levende bygder i hele kommunen! Småsamfunnsprosjektet i Bjoneroa har skapt optimisme i lokalsamfunnet. For å bevare Bjoneroa som et lokalsamfunn må Gran kommune arbeide for å motvirke fraflytting på flere måter. Dette kan gjøres gjennom å styrke skole og kollektivtilbud. Det bør også vurderes å ta i bruk virkemidler for å motvirke at stadig flere eiendommer i praksis blir fritidseiendommer.

Vi vil arbeide for økt aktivitet for stedsutvikling flere steder i kommunen! Blant annet vil vi fortsette arbeidet med å utvikle Granavollen med en god områdeplan, og vi ønsker spesielt å bidra til å begrense trafikken over vangen i størst mulig utstrekning. Planen skal dessuten sikre at Granvollen ivaretas på en god måte som ett av de viktigste kulturhistoriske stedene både lokalt og nasjonalt. Vi vil også ta opp handlingsplanen for Røykenvik til revidering og eventuelt utarbeide en egen områdeplan, med mål om en forsvarlig positiv utvikling av området i Røykenvik.

Tomter i grendene skal tilpasses topografien og ikke reglene til Statsforvalteren. Blir det landskapsmessig mer harmonisk med ei tomt på 3-4 dekar, så skal ikke utbyggeren påtvinges ei tomt på under 2 dekar.

Det må også bli lettere og enklere å dele fra tomter til boligbygging, så lenge det ikke er tungtveiende samfunnsgrunner som taler imot. Boliger som folk ønsker å bo i er minst like samfunnsnyttige som nye veger og andre offentlige prosjekter!

For å bevare Bjoneroa som et lokalsamfunn må Gran kommune arbeide for å motvirke fraflytting på flere måter. Dette kan gjøres gjennom å styrke skole og kollektivtilbud. Det bør også vurderes å ta i bruk virkemidler for å motvirke at stadig flere eiendommer i praksis blir fritidseiendommer.

Valgmulighetene når det gjelder bolig bidrar til at Gran er en attraktiv bosettingskommune. Mange og varierte boligtyper er et viktig verktøy for å sikre tilflytting til kommunen. Vi har et mål på 1,5% befolkningsvekst pr år, og boligpolitikken skal bidra til at vi når dette målet.

Barn og unge

Vi skal ha gode og passe store barnehager spredt i kommunen, slik at flest mulig kan få barnehageplass i sitt nærmiljø. Gran Bygdeliste vil ikke sentralisere barnehagene. Vi vil bruke penger på vedlikehold, ikke på nedleggelse, sammenslåing og unødvendige nybygg. Vi ønsker også variasjon og valgfrihet mellom barnehager. Derfor vil vi åpne for tilbud fra private barnehager, dersom det blir nødvendig å utvide eller fornye barnehage tilbudet.

De gode grendeskolene i Gran er en styrke for lokalsamfunnene og for kommunen som helhet! Vi vil styrke de gode skolene våre, og gi lærere og skoleledere mulighet til etterutdanning etter egne ønsker, noe som vil komme elevene til gode. Vi vil ikke skjære ned på antall lærere for å få budsjettet i balanse. På enkelte skoler kan det bli nødvendig å øke antall lærere for å få god nok lærertetthet.

Basert på utvikling i elevtall kan det bli behov for å vurdere endringer i skolestruktur. Endringer i skolestruktur skal kun skje etter en grundig helhetsvurdering av fordeler og ulemper for elever, foreldre og ansatte i skolen.

Vi skal sette klare mål for kvaliteten i skolen. Læringsutbyttet, slik det måles i nasjonale prøver og i eksamenskarakterer, skal være på nivå med landsgjennomsnittet eller bedre. Takket være våre gode lærere og de gode grendeskolene har Gran alltid vært mye bedre enn landsgjennomsnittet på området «Læringsmiljø», slik det måles i nasjonale elevundersøkelser. Et godt læringsmiljø er et nødvendig grunnlag for god læring. Det sier også noe om hvordan ungene har det på arbeidsplassen sin. Derfor skal vi opprettholde og, om mulig, forbedre det gode læringsmiljøet.

Flest mulig skal kunne gå eller sykle til skolen. Det krever at grendeskolene bevares, og at det blir bygd gang- og sykkelveger i nærområdene til skolene. Vi vil bruke penger på innholdet i skolen, og ikke på flere nye skolebygninger. Derimot må vi styrke vedlikeholdet for å unngå at skolene forfaller. Trafikksikkerheten ved bussholdeplasser som bruken av barn og unge må forbedres.

Idrettslag og andre frivillige organisasjoner driver et svært positivt arbeid for barn og unge i Gran. Vi støtter dette arbeidet. Masseidretten, og særlig barneidretten, i alle deler av kommunen er viktig. Derfor ser vi positivt på tiltak for å forbedre idrettsanlegg i hele kommunen. Det skal også legges til rette for uorganisert aktivitet i hele kommunen. Barn og unge som ikke har tilhørighet i et organisert miljø skal ha mulighet til utfoldelse på uteområder på skoler og i barnehager, lekeplasser, skatepark m.m.

Rosendalsbanen skal være islagt når temperaturen tillater det. Vinteren 2022/2023 viste at dette er mulig gjennom et samarbeid mellom Gran kommune og frivillige aktører. Tiltaket er svært viktig både for Brandbu barneskole og Brandbu ungdomsskole, og det er videre viktig at uorganiserte aktivitet barn og unge prioriteres. For å lette arbeid med islegging skal banen rettes opp.

Barnevernet i Gran må prioriteres, så de får gjort nødvendige tiltak i tide. Et barn som lider er ett for mye. Stoffmisbruk er utbredt, dessverre også i Gran. Vi støtter det viktige arbeidet for et rusfritt ungdomsmiljø.

Eldreomsorg, helse og sosiale tjenester

Vi vil at Gran skal ha en førsteklases eldreomsorg, som er tilpasset den enkelte. Det betyr at vi må bygge ut mer fleksible ordninger.

Eldre og uføre skal kunne bo hjemme så lenge de vil og kan. Deretter skal de kunne bo i lettstelte, lokale omsorgsboliger med mulighet for 24 timers tilsyn, og når det er nødvendig skal de være sikre på å få en god sjukehjemsplass.

Hjemmetjenesten i Gran skal støttes i videreutvikling og organisering. Eldreomsorgen i Gran trenger de omsorgsplassene som er og flere til. Så lenge behovet er sjukehjemsplass, vil vi jobbe for at det skal være nok plasser til å dekke behovet.

Marka sykehjem skal utvikles som et omsorgs- og kompetansesenter for demens. Vi vil åpne for private utbyggere av omsorgsboliger, så vel som kommunale. Psykisk helsetjeneste skal styrkes.

Det er vedtatt å bygge nytt sykehjem med omsorgsboliger på Sagatangen. Gran Bygdeliste har i innværende periode forholdt seg til dette. For Gran Bygdeliste er det aller viktigst at Gran kommune bygger det vi har råd til, og at det ikke går på bekostning av innholdet i sykehjemmet eller andre kommunale tjenester. Det nye sykehjemmet skal bli et godt sted å både jobbe og bo, og dermed må kostnadene (slik som renter og avdrag) være noe vi har «rygggrad» til å bære. Vi må ha råd til et tilstrekkelig antall ansatte som kan yte god omsorg! Nåværende kostnadsutvikling i prosjekt Sagatangen er bekymringsfull, og det kan bli aktuelt å utrede andre alternativer.

Vi vil bruke omsorgsteknologi for å forbedre tjenestene og gjøre det lettere for folk å klare seg hjemme så lenge som mulig.

Samferdsel

Kommunale vegger og infrastruktur

Både innbyggerne og næringslivet er avhengige av en god infrastruktur. Vi vil jobbe for full bredbåndsdekning i hele kommunen. I flere år har utbygginga i Vassenden krevd store investeringer og lagt beslag på planleggingsressurser. Nå vil Gran Bygdeliste prioritere vedlikehold og opprusting av vegnettet i hele kommunen.

Riks- og fylkesveger

Gran Bygdeliste vil følge opp videre vedlikehold, utvikling og utbygging. Nasjonal transportplan følges opp. Vi vil fortsatt arbeide for reduserte bomtakster på R4.

Gjøvikbanen

Gran Bygdeliste vil arbeide for bedre togforbindelser til Oslo og Gjøvik. Vi vil beholde Bleiken som stoppested og undersøke muligheten for å få et stoppested ved Mohagen.

Busstilbud

Gran Bygdeliste vil arbeide for å bedre busstilbudet. Spesielt er det viktig å få reetablert det gode og rimelige alternativet med «Flybuss» Dokka-Brandbu-Gran-Gardermoen.

Randsfjordferja

Vi har fått ny elektrisk ferje over Randsfjorden – men med færre avganger enn tidligere. Gran Bygdeliste vil jobbe opp mot fylkeskommunen for å sikre et best mulig ferjetilbud over Randsfjorden, med flere avganger og senere avganger på kveld og helg.

Kultur, idrett og fritid

Gran Bygdeliste støtter det lokale kulturlivet og det frivillige arbeidet i lag og foreninger. Vi vil samordne frivilliges innsats med kommunens i en plan for frivilligheten. Dette kan gi positive bidrag til livskvaliteten for eldre og uføre, og det kan gi et viktig bidrag i arbeidet for å integrere flyktninger og innvandrere i lokalsamfunnet.

Den kommunale kulturskolen skal ikke oppfattes som en ren musikk-skole. Tilbudet bør omfatte bildende kunst, film, teater og animasjon. Tilbudet skal i størst mulig grad gjøres tilgjengelig på de enkelte skolene.

Det skal opprettholdes bibliotek både i Gran og Brandbu med tilfredsstillende åpningstider begge steder.

Gran Bygdeliste vil ivareta og verne kulturminner som er viktige for Gran, for Hadeland og for hele nasjonen: Halvdanshaugen, Granavollen, St. Petri, steinringen på Bilden og mange flere. Disse kulturminnene er en del av vår identitet, og av merkevaren Gran på Hadeland.

For barne- og masseidretten er det viktigst å skape aktivitet der folk bor, gjennom de lokale idrettslagene og gjennom anlegg som tillater egenaktivitet utenom organisert idrett. Uteområdet på Jarenskolen er et eksempel på anlegg som tillater mange former for egenaktivitet, både i og utenom skoletida. Vi vil oppmuntre til at det blir bygd ballbinger på alle skolene.

Natur og friluftsliv

Klimakatastrofe og utryddelse av biologisk mangfold er reelle trusler. Trusler mot klimaet og naturmangfoldet må møtes både nasjonalt og internasjonalt. Gran Bygdeliste vil at kommunen skal ta aktivt del i dette arbeidet.

Naturen og kulturlandskapet i bygda vår er kilder til glede og opplevelse. Vi skal bruke disse rikdommene på en måte som bevarer dem og ikke sliter dem ned. Arbeidet for natur og klima må bygge på kunnskap.

Naturvern

Gran Bygdeliste vil arbeide for at det blir opprettet hensynssoner for naturmangfold. Vi vil også arbeide for å få en systematisk oversikt over naturtyper og artsmangfold i hele kommunen. Vi vil ta spesielt hensyn til verdifulle naturtyper som våtmark, kalkskog og gammelskog.

Gran har mange forskjellige naturtyper med et stort artsmangfold. Det er registrert mange rødlistearter – det vil si arter som er truet. Men det finnes også store områder som ikke er ordentlig undersøkt, hvor det helt sikkert finnes flere naturtyper og arter som har krav på vern. Derfor bør det gjøres grundige undersøkelser av artsmangfoldet før man bygger ned nye, store områder. Dette gjelder særlig på Veståsen og lengst øst og nord i kommunen.

I slike saker inntar vi en føre-var-holdning. Norsk lov pålegger oss å ta vare på naturmangfoldet i Gran. Det er også et ansvar vi har overfor dem som kommer etter oss. Muligheten til å bygge ut et område kommer igjen og igjen, men en art kan bare utryddes én gang. Deretter er den borte til evig tid. Vi må innse at det finnes reelle konflikter mellom naturvern og næringsinteresser. I tvilstilfeller,

når vi ikke kjenner konsekvensene av et tiltak, må det være opp til næringsinteressene å bevise at tiltaket ikke er til skade for naturmangfoldet. Myrer og våtmarker, gammelskog, engflora og -fauna, kalkskog og kalksjøer må i størst mulig grad skjermes.

Internasjonal forskning viser at mengden av levende hvirveldyr – pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier og fisk – har hatt en dramatisk nedgang de siste 40 år. Det samme gjelder mengden av insekter. Nedgangen er også påvist i områder som er fredet. Vi kan se det samme i Gran. Det er ikke bare nedbygging som truer mangfoldet av levende liv: Nedgangen kan også skyldes stadig oppstykkning av leveområder som tidligere var sammenhengende, økte inngrep og økt menneskelig aktivitet. Derfor vil vi begrense unødvendig motorisert ferdsel i utmark. Kantslått og rydding langs veger må utføres med varsomhet, og unngås i hekketida.

Vi vil arbeide for mest mulig effektiv kildesortering. Vi vil også redusere unødvendig bruk av plast vesentlig, både i kommunale innkjøp og i samarbeid med næringsliv, organisasjoner og foreninger.

Energi og klima

Gran kommune må bidra til å bremse veksten i CO₂-utslipp. Gran Bygdeliste vil:

- Oppmuntre til utbygging av solkraft, og vurdere direkte støtte til enkeltprosjekter.
- Arbeide for mest mulig klimavennlige transportløsninger.
- Bygge i tre, heller enn betong og stål. Vi vil oppfordre privatpersoner og bedrifter til det samme.
- Anspore enkeltpersoner og bedrifter til energisparing.
- Unngå drenering av myr og våtmark i nye areal- og reguleringsplaner.
- Vedlikeholde skoler og barnehager og bygge ut kommunale bygg med varmepumpe/jordvarme. Vi vil også vurdere bruk av solvarme til varmemagasin i store, nye bygg.
- Arbeide for gang-og sykkelveger til skolene.
- Arbeide for at metan fra kloakk, møkkjellere og avfall brukes til energiformål.
- Arbeide for gode bussforbindelser langs hovedvegene, slik at flest mulig kan ta buss til jobb og møter. Vi vil også at kollektivtilbud med tog og buss til pendlere skal forbedres.

Vi vil ikke bruke sentralisering og fortetting som klimatiltak. Effekten av slike tiltak er diskutabel, og de griper helt unødvendig inn i flere av de viktigste godene ved å bo i Gran.

Hytter og tilrettelagt friluftsliv

I Gran er det avsatt store områder til hyttebygging. De største områdene ligger på Lygna, og her kan det bygges hytter etter de fleste sine ønsker og behov. Utbygging skal skje på en måte som i størst mulig grad unngår forurensning og belastninger på miljøet.

Vi vil støtte tiltak for å utnytte Randsfjorden i forbindelse med næringsutvikling og reiseliv. Det er i dag mangel på båtplasser langs Randsfjorden, og vi vil støtte utvikling av nye muligheter for båtplasser i samarbeid med lokale grunneiere / initiativtakere. Det er viktig at dette skjer på en slik måte at allemannsretten ivaretas tilfredsstillende, og at det gjøres på en skånsom måte i forhold til natur og miljø.

Løypenettet i hele kommunen skal prioriteres, både for sommer- og vintersesongen.

Fjorda er viktig for turistnæringa på Vestsida. Samtidig utgjør hele Fjordavassdraget et sårbart område som rommer store kulturhistoriske og biologiske verdier, og enkelte steder er svært nedslitt. Nye, store inngrep må unngås.

Jordvern og kulturlandskap

Kulturlandskapet er en grunnleggende verdi ved bygda vi bor i. Vi vil verne det mot skjemmende tiltak av alle slag. Gran Bygdeliste vil tillate byggetiltak som utføres med respekt for landskapet.

Gamle beiteområder gror igjen fordi det ikke finnes beitedyr der lenger. Det fører til at den typiske engfloraen er truet. Det går også ut over insekter og andre dyr som lever i og av engfloraen. Derfor vil vi støtte tiltak som kan bevare noen av de gamle engene og det biologiske mangfoldet.

Bygdeliste ønsker et strengt jordvern. Åkerlapper som ikke drives eller kan bli drivverdige på grunn av beliggenhet, arrondering eller kvalitet, kan likevel omreguleres til annen bruk, særlig boligbygging. Vi anser at boliger er like samfunnsnyttige som nye veger eller andre offentlige tiltak. Derfor vil vi likebehandle private og offentlige tiltak ved bruksendring. Vi vil ikke at stat, fylke eller kommune skal kunne beslaglegge store områder av den beste matjorda ved å vise til samfunnsnytte.

Kommunal forvaltning og økonomi

Vi vil arbeide for en enklere og mer oversiktlig administrasjon, enklere saksbehandling og en flat, effektiv ledelse. Det skal være kort avstand mellom arbeidsfolk på golvet og toppledelsen i rådhuset. Vi vil digitalisere administrasjon, saksbehandling og kommunikasjon med innbyggerne. Forenkling og effektivisering må imidlertid ikke gå ut over tjenestene, og spesielt den eldre generasjon må sikres muligheter som ikke krever at en må sette seg inn i helt nye digitale metoder for å kunne ta i bruk de mest nødvendige tjenestene.

Gran kommune er allerede belånt langt ut over det nivået som anbefales fra eksperter på kommuneøkonomi. Vi kan ikke fortsette å ta opp store, nye lån raskere enn vi betaler ned på de gamle – da pumper vi opp ei låneboble som etterkommerne våre må svi for. Det er uansvarlig, og det er usolidarisk overfor barna og barnebarna våre.

Gran Bygdeliste ønsker at Gran kommune skal være en god arbeidsgiver, tjenesteyter og reguleringsmyndighet. Vi vil fremme et godt og tillitsfullt forhold mellom kommunen og innbyggerne.

Kvalitet på kommunale tjenester

Gran kommer godt ut i mange undersøkelser av hvordan innbyggerne oppfatter kommunens tjenestekvalitet. Gran Bygdeliste mener at det er viktig å beholde denne posisjonen. Det bidrar til at Gran er et godt sted å bo og å flytte til.

Det skal være fleksibilitet og valgfrihet knyttet til offentlige tjenester på tvers av kommune- og fylkesgrenser.

Det er en viktig del av kvaliteten på kommunale tjenester at innbyggerne skjønner den informasjonen de mottar. Derfor skal all informasjon fra kommunen være lettlest og lett forståelig. Gran Bygdeliste mener at en viktig nøkkel til tjenestekvalitet er nærhet til innbyggerne. Folk skal oppleve at saksbehandlere og tjenesteytere er 'en av oss'; en som det går an å snakke med.

Gran Bygdeliste vil arbeide for å beholde stedlig politi og nødetater.

Gran skal være en ja-kommune!

Offentlige bestemmelser og reguleringer er ofte lite fleksible, og tar lite hensyn til den situasjonen som enkeltmennesket befinner seg i. Vi vil at bestemmelsene skal tolkes med størst mulig romslighet. Hvis en saksbehandler ut fra gjeldende bestemmelser er nødt til å gi avslag på en søknad, skal han eller hun samtidig vurdere hvilke muligheter søkeren har til å få medhold. Finnes det slike muligheter, skal søkeren informeres om det. Innbyggerne skal gjennom god veiledning få en helhetlig oversikt over hva som kreves når man for eksempel skal bygge hus.

Når en klagesak kommer til politisk behandling, vil vi vurdere om det er noen rimelighet i klagen, uavhengig av hva bestemmelsene sier. Bestemmelser skal brukes til å ivareta viktige hensyn. I enkelte tilfeller veier hensynet til enkeltmennesket tyngre enn hensynet til at bestemmelser alltid må følges, og i slike tilfeller vil vi gi klageren medhold.

En effektiv organisasjon

En effektiv organisasjon er en god organisasjon. Derfor skal Gran kommune hele tida arbeide med mer effektive måter å operere på.

Ansatte skal tas på alvor og skal ha muligheten til å uttale seg, og bli hørt om arbeidsforhold, også på egen arbeidsplass. Kommunen skal ha en Åpen Dør-policy – det vi si at en ansatt skal kunne ta opp sin sak med ledere oppover i organisasjonen, opp til rådmannen og ordføreren. Dette er en naturlig del av en åpenhetskultur, og skal ikke belaste forholdet til nærmeste leder.

Gran Bygdeliste vil redusere antall små stillinger, øke antall heltidsstillinger og unngå ufrivillig deltid.

Kommunal eiendom

Kommunen har etter hvert skaffet seg mange eiendommer. Hvis det ikke lenger finnes noe klart formål med eierskapet, skal eiendommen selges. Dersom kommunen kjøper nye eiendommer, skal det finnes et klart definert kommunalt formål. Kommunens oppfølging og vedlikehold av eksisterende kommunal eiendom må gjennomgående forbedres.

Kommunen har interesser i et stort antall virksomheter. Også i slike tilfeller skal det finnes en klart definert hensikt med eierskapet. Finnes ikke et klart formål, skal eierinteressene avvikles. Det samme gjelder hvis formålet kan ivaretas bedre på andre måter.

Eiendomsskatt og kommunale avgifter

Gran Bygdeliste er imot eiendomsskatt. Det er en usosial skatt som ikke oppleves som skatt på eiendom, men som skatt på å bo. Næringer som hoteller og pensjonater belastes også urimelig, sammenliknet med andre næringer.

Men kommunen har også påtatt seg en uforsvarlig høy lånebelastning. Vi slipper ikke å betale renter og avdrag, så en reduksjon av eiendomsskatten må gå på bekostning av andre ting. Vi vil redusere eiendomsskatten så mye som vi kan, uten at det går ut over tjenestene. Det kan vise seg svært utfordrende å fjerne den helt i kommende fireårsperiode. Uansett må kommunen føre en nøktern økonomisk politikk.

Kommunale tjenester innen bygge- og eiendomssaker, vann, kloakk og renovasjon skal leveres til selvkost eller rimeligere.

Ytringsfrihet

Det skal være tillatt for enhver å uttale seg offentlig om kommunalt styre og stell. Kommunalt ansatte skal kunne snakke og skrive fritt om offentlige saker, også innen sine egne yrker, så lenge regler om taushetsplikt ikke blir brutt. De skal ikke risikere represalier for slike ytringer, og de skal heller ikke føle at de løper en slik risiko. Dersom det finnes interne retningslinjer innen noen tjeneste som begrenser de ansattes ytringsfrihet, skal retningslinjene endres. Gran Bygdeliste vil tvert imot oppfordre ansatte til å ytre seg om saker der de har særlig kompetanse.

Noen slike ytringer vil innebære kritikk av administrativ ledelse eller av politikere. Det må ledere og politikere finne seg i; det er baksiden av en medalje der forsiden består av status og posisjon til å bestemme over andre. Til gjengjeld har både politikere og administrativ ledelse en selvfølgelig rett til å svare.

Politikere, i eller utenfor kommunestyret, har samme rett til offentlige ytringer som alle andre – også når ytringene innebærer kritikk av kommunale forhold. Bygdelista vil ikke beskyldte andre for å skape «dårlig klima» bare fordi om de kommer med ytringer vi ikke liker. Usaklig hetsing vil vi ikke akseptere, og slett ikke nettmobbing. Alvorlige tilfeller vil bli anmeldt.

Et levende lokaldemokrati

Kommunalt sjølstyre

Gran Bygdeliste mener at kommunestyret, og i siste instans innbyggerne, skal bestemme i lokale saker. I praksis opplever vi ofte å bli overstyrt av sentrale myndigheter, helt ned på detaljnivået i enkeltsaker.

Vi skal følge de lover og forskrifter som er vedtatt av Stortinget, men lover og forskrifter må alltid tolkes i hvert konkret tilfelle. Når det finnes rom for det, skal det være lokalpolitikerne i Gran, ikke Statsforvalteren, som tar den endelige avgjørelsen. Gran Bygdeliste vil arbeide for å føre større myndighet tilbake til lokaldemokratiet!

Folkemøter og offentlig debatt

Vi vil arrangere folkemøter om viktige saker som er oppe til behandling. Vi vil oppmuntre alle til å la sin stemme høres – både i folkemøter og gjennom pressen. Vi vil også, som tillitsvalgte, gjøre rede for våre standpunkter gjennom media.

Vi mener at alle har viktige bidrag å gi i det offentlige ordskiftet. Derfor vil vi lytte til alle synspunkter og all kritikk. Spesielt viktig er det å lytte til de enkelte som blir berørt av endringer i politiske prosesser.

Kommune- og regionstilhørighet

Gran kommune er i Innlandet fylke, mens Lunner og Jevnaker går inn i det nye Akershus fylke. Kommunestyret vedtok i april 2022, med støtte fra blant annet Gran Bygdeliste, at vesentlige fylkeskommunale tjenester og finansieringsordninger må avklares før kommunen og innbyggerne kan ta stilling til et fylkesskifte ved folkeavstemming. Gran Bygdeliste står fast ved dette vedtaket, og vil følge resultatet av en slik folkeavstemming.

Inntil videre ønsker vi å beholde og styrke samarbeidet med Jevnaker og Lunner, både i tjenestetilbud og i et reetablert regionsamarbeid / regionråd for Hadelandskommunene. Ulik fylkestilhørighet skal ikke være til hinder for å beholde og styrke «Hadeland» som en region og som

en merkevare.

Vi støtter planene om å flytte vedtak og tjenester ut til fylkene, det vil si nærmere dem som berøres av tjenester og vedtak. Alle forslag som er blitt presentert om slik utflytting kunne gjennomføres uten fylkessammenslåing.

Gran – et blomstrende bygdesamfunn

Vi har store verdier som gjør Gran til et godt sted å leve. Alt henger sammen: Arbeidslivet, skolene, barnehagene, naturen, kulturlandskapet og romsligheten bidrar alle til at Gran er et attraktivt sted å bo. Vi skal bruke disse verdiene, men ikke bruke dem opp. Barna og barnebarna våre skal arve verdier som gjør at Gran fortsatt er et sted der det er godt å bo.

Gran skal utvikle seg videre som et moderne, blomstrende bygdesamfunn. Vi ønsker innflytterne hjertelig velkommen – enten de er tidligere utflyttere, eller de kommer fra andre deler av landet eller verden.

Lokalsamfunnene og grendene utgjør viktige verdier for hele kommunen. Vi har god plass i Gran. Derfor har vi råd til å være romslige, både med hjertelag og med tomter.

Vi vil ta vare på naturen og kulturlandskapet, og støtte de mange lag og foreninger som skaper et rikt kulturliv i Gran. Vi vil støtte aktiviteter for barn og unge gjennom idrettslag og andre tiltak. Og vi vil arbeide utrettelig videre for å styrke lokaldemokratiet.

Gran ligger i et knutepunkt mellom viktige markeder – Oslo, Gjøvik, Gardermoen, Hønefoss. Med denne beliggenheten, effektiv kommunikasjon og tiltakslystne arbeidsfolk er Gran en motor i utviklinga av nærliggende bygder, kommuner og regioner.

Trygge og oversiktlige grendeskoler er viktig for livet i bygda og i grenda. Folk i Gran føler et sterkt engasjement for skolene og barnehagene sine. Vi har full barnehagedekning, og en spredning av barnehager som gjør at de fleste kan få barnehageplass der de ønsker. Slik skal det fortsatt være!